

Warszawa, dnia 10 lutego 2012 r.

**RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTER FINANSÓW**

PR-0310/139/MXA/12/1101 BMI9

Pan

Piotr Zientarski

Przewodniczący Komisji Ustawodawczej
Senatu Rzeczypospolitej Polskiej

Dot.: BPS/KU-034/38/10/12

Szanowny Panie Przewodniczący,

W związku z pismem z dnia 24 stycznia 2012 r. nr BPS/KU-034/38/10/12, przy którym przesłano projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (druk senacki nr 387), z prośbą o przesłanie opinii w przedmiocie rozwiązań zaproponowanych w projekcie oraz oceny skutków finansowych, w zakresie właściwości resortu finansów, uprzejmie wyjaśniam, co następuje.

I. Ocena skutków finansowych:

Projektowana regulacja obejmuje swoim zakresem nie tylko konieczność wykonania orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego z dnia 22 marca 2011 r. (sygn. akt SK 13/08) stwierdzającego niezgodność art. 4 ust. 1 dekretu z dnia 26 października 1950 r. o należnościach świadków, biegłych i stron w postępowaniu sądowym (tj. odnośnie do zwrotu kosztów podróży osobie wezwanej przez sąd w związku z toczącym się postępowaniem) z Konstytucją RP, ale także szereg innych zmian, w tym m.in. zmiany w zasadach wynagradzania biegłych sądowych i tłumaczy. Zmiany te spowodują wzrost wydatków budżetu państwa. Uchwalenie ustawy w zaproponowanym kształcie może w istotny sposób wpłynąć na wykonanie ustawy budżetowej w roku 2012.

Resort finansów nie dysponuje danymi pozwalającymi na oszacowanie skutków finansowych projektowanej ustawy. Skutki te mogą zostać oszacowane przez poszczególnych dysponentów części budżetowych, jako realizujących nałożone na nich zadania ustawowe. W odniesieniu do wydatków ponoszonych przez resort finansów, w zakresie urzędów kontroli skarbowej, po wejściu w życie proponowanej regulacji, przyjmując, że liczba rozpatrzonych wniosków o zwrot przedmiotowych kosztów byłaby analogiczna jak w 2011 r., a wnioskodawcy powoływaliby się na wydatki poniesione przy użyciu pojazdów prywatnych (a nie środków komunikacji publicznej), to wydatki wszystkich urzędów kontroli skarbowej związane z pokryciem tych kosztów wzrosną co najmniej o 20 000 złotych rocznie. Trzeba przy tym zaznaczyć, że wprowadzenie w życie proponowanych zmian może spowodować znaczne zwiększenie liczby składanych w tym zakresie wniosków, co w przypadku wezwania np. około

2 000 świadców przez jeden urząd kontroli skarbowej, może oznaczać kilkudziesięciokrotne zwiększenie wydatków na ten cel oraz znaczne zwiększenie kosztów związanych z obsługą tych spraw.

Należy podkreślić, że obecnie Polska objęta jest procedurą nadmiernego deficytu i zgodnie z rekomendacją Rady Ecofin (z dnia 7 lipca 2009 r.) została zobowiązana do korekty deficytu sektora instytucji rządowych i samorządowych poniżej 3% PKB do 2012 r. w wiarygodny i trwały sposób. Co więcej, w przypadku, jeśli działania podjęte i obecnie planowane przez Radę Ministrów w celu redukcji nadmiernego deficytu zostaną uznane przez Komisję Europejską i Radę za niewystarczające może to grozić zawieszeniem przez Radę dostępu do środków z Funduszu Spójności, co oznaczałoby dla Polski utratę bardzo znaczących środków finansowych. W konsekwencji stwierdzenia przez Radę braku skutecznych działań dla redukcji deficytu Polska zostałaby także objęta nowymi, ambitnymi rekomendacjami Rady z art. 126 pkt 7 Traktatu o funkcjonowaniu UE.

Powyższe spowodowało m.in. konieczność znaczącego ograniczenia wydatków sektora finansów publicznych, w tym m.in. poprzez ustalenie w ustawie budżetowej na 2012 r. uchwalonej przez Sejm RP w dniu 27 stycznia 2012 r. wydatków na wynagrodzenia na poziomie roku 2011.

Dodatkowo, należy uwzględnić, iż wobec Rzeczypospolitej Polskiej skierowano zalecenia, o których mowa w art. 126 ust. 7 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej w zakresie procedury nadmiernego deficytu. Należy mieć zatem na uwadze konieczność ograniczania przygotowywania propozycji generujących nowe wydatki z budżetu państwa i podejmowanie działań ukierunkowanych na optymalne rozwiązania pozwalające na ograniczanie wydatków budżetowych. Realizacji tego zalecenia służy m.in. art. 112 a ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 124, z późn. zm.), zgodnie z którym *„Kwota wydatków budżetu państwa na zadania publiczne nie może być większa niż kwota środków planowanych na ich realizację w roku poprzednim powiększona w stopniu odpowiadającym prognozie średniorocznego wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych na dany rok budżetowy, przyjętego w założeniach stanowiących podstawę do prac na projektem ustawy budżetowej, zgodnie z ustawą z dnia 6 lipca 2001 r. o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych i wojewódzkich komisjach dialogu społecznego (Dz. U. Nr 100, poz. 1080, z późn. zm.), powiększonego o punkt procentowy”*.

Jednocześnie należy zwrócić uwagę, iż zgodnie z art. 26 ustawy z dnia 22 grudnia 2011 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z realizacją ustawy budżetowej (Dz. U. Nr 291, poz. 1707), na poziomie roku 2011 zostały zamrożone wydatki na wynagrodzenia bezosobowe. Zamrożenie to nie obejmuje wynagrodzeń wypłacanych w związku z prowadzonymi postępowaniami przygotowawczymi i sądowymi, które są wyłączone w ust. 2 art. 26 tej ustawy.

Brak jednak takiego wyłączenia w zakresie postępowań administracyjnych. Biorąc powyższe pod uwagę, nie jest zasadne wprowadzanie do projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw przepisów, które spowodują faktyczny wzrost wydatków, powodując niebezpieczeństwo przekroczenia ustawowych limitów, określonych tą ustawą, czyli w praktyce jej naruszenie.

Niezależnie od ograniczeń wynikających z ustawy o budżecie, należy podkreślić, iż skutki finansowe proponowanych zmian nie zostały zaplanowane w poszczególnych częściach budżetowych, co spowoduje trudności ze znalezieniem przez poszczególnych dysponentów środków w celu ich sfinansowania. Istnieje zatem zagrożenie wystąpienia zobowiązań wymagalnych. Mając na względzie powyższe, zasadnym jest ograniczenie zaproponowanych zmian wyłącznie do uwzględnienia treści wyroku Trybunału Konstytucyjnego tj. zmiany art. 4

dekretu, ewentualnie art. 3 (lub zmiany ustawy o opłatach w sprawach karnych i skreślenie odpowiednich przepisów w dekrete), poprzez zrównanie przepisów obowiązujących w zakresie zwrotów kosztów podróży świadków w postępowaniach karnych z przepisami obowiązującymi w ustawie o kosztach w sprawach cywilnych. Niezasadnym jest dokonywanie zmian w Kodeksie postępowania karnego, zwłaszcza że przepisy dotyczące zwrotu kosztów nie są regulowane w Kodeksie postępowania cywilnego, ale w ustawie o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. Optymalnym, z punktu widzenia finansów publicznych, rozwiązaniem byłoby, aby zrównanie to polegało na przyjęciu w sprawach cywilnych zasad obowiązujących w dekrete. Jednakże mając na uwadze, chociażby uzasadnienie wyroku Trybunału, raczej trudno oczekiwać, aby rozwiązanie takie zostało przyjęte. Sugeruje się więc, aby w projekcie ustawy realizującym postanowienia wyroku Trybunału Konstytucyjnego, odstąpić od rozwiązań, które nie muszą być obecnie bezwzględnie wprowadzane, w szczególności dotyczy to kwestii związanych z modyfikacją ustawy o kosztach w sprawach cywilnych oraz związane ze zmianami ustalania wynagrodzeń i innych świadczeń biegłych oraz tłumaczy. Ewentualne zmiany w tym zakresie powinny nastąpić w następstwie opracowania przez Rząd projektu ustawy, następnie przekazania go pod obrady Parlamentu. Propozycje te powinny być poprzedzone dokładnymi analizami, w szczególności w zakresie kosztów, które spowodują. Mając na uwadze, iż art. 4 dekretu przestanie obowiązywać z dniem 6 kwietnia 2012 r. zasadnym jest, aby w tym terminie zaczęły już obowiązywać nowe rozwiązania. Tym samym pozostał zbyt krótki okres, aby rzetelne analizy mogły zostać w tym zakresie opracowane. Nawet gdyby tak się stało, to jak wspomniano powyżej brak jest w ustawie budżetowej na rok 2012 środków, które pozwoliłyby sfinansować wydatki wynikające z przedstawionych propozycji. Zauważyć należy, iż w ramach prac nad ustawą budżetową na rok 2012, będącą obecnie na etapie prac w Senacie, Prokurator Generalny podkreślał niedobór zaplanowanych środków na pokrycie kosztów postępowań prokuratorskich.

Należy jednak mieć na uwadze, iż także powyżej przedstawione rozwiązanie, polegające jedynie na przeniesieniu zasad obecnie obowiązujących w ustawie z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 90, poz. 594, z późn. zm.) do postępowań w sprawach karnych będzie się wiązało ze zwiększonymi wydatkami budżetowymi. Wydatki te również powinny być przynajmniej w przybliżeniu określone przez dysponentów części budżetowych, w których one wystąpią, w celu odpowiedzialnego ich przyjęcia przez władzę ustawodawczą.

Niezależnie od kwestii dodatkowych kosztów, odstąpienie od przyjęcia zaproponowanych modyfikacji jest ponadto uzasadnione wątpliwościami, które wiążą się bezpośrednio z ich treścią. Brak chociażby wytycznych w jaki sposób świadek miałby dokumentować wysokość poniesionych wydatków, w szczególności poniesionych w przypadku dojazdu własnym samochodem. Przyjęcie ogólnych przesłanek takich jak celowość i racjonalność może prowadzić do bardzo szerokiej rozpiętości przyznawanych świadczeń. Obecne rozwiązania, które zachowują elementy ryczałtowego określania wysokości świadczenia poprzez określenie stawki za 1 kilometr są o tyle uzasadnione, że są stosowane jednolicie w całym kraju oraz odciążają sędziego od dogłębnego analizowania zasadności wysokości zwrotu kosztów w poszczególnych przypadkach, polegającego chociażby na ustaleniu ilości spalanej paliwa przez konkretny model pojazdu. Ponadto zaproponowane rozwiązanie, co pozostaje w sprzeczności z zasadą ograniczania czynności sędziów jedynie do czynności ściśle związanych ze sprawowaniem wymiaru sprawiedliwości, zwiększa zakres czynności wymiaru sprawiedliwości.

Wyeliminowanie konieczności sięgania do wydanego na podstawie art. 34a ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia

25 marca 2002 r. w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy spowoduje, iż zwrot tych kosztów nie będzie następował z uwzględnieniem stawek za 1 km przebiegu ustalonych przez pracodawcę na podstawie przepisów ww. rozporządzenia, tj. jednoznacznie określonych wielkości. Dlatego też, zwrot kosztów przejazdu będzie miał charakter elastyczny i niejednoznaczny, a koszty te będą trudne do oszacowania. Tym bardziej, iż projektowane przepisy dają np.: świadkowi możliwość wyboru środka transportu. Natomiast obecnie w postępowaniu cywilnym sąd decyduje za podróż jakim środkiem transportu będą zwracane koszty podróży.

W związku z tym, że Trybunał stanowczo opowiedział się za ujednoczeniem zwrotu kosztów podróży i pozostałych wydatków (ostatni akapit uzasadnienia str. 5) wydaje się, iż możnaby wprowadzić w projektowanych przepisach uregulowania już obowiązujące w sprawach cywilnych, tj. w ustawie z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. Na podstawie tych przepisów świadczeniowiczy przysługuje zwrot kosztów przejazdu – z miejsca jego zamieszkania do miejsca wykonywania czynności sądowej na wezwanie sądu, a także noclegu oraz utrzymania – wedle zasad obowiązujących przy obliczaniu należności przysługujących pracownikowi, zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej, z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju.

Biorąc powyższe pod uwagę oraz bliski termin realizacji wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 22 marca (sygn. akt SK 13/08), proponuje się, aby proponowane rozwiązania ograniczać się jedynie do wprowadzenia zmian w zakresie art. 4 ewentualnie również w art. 3 dekretu o należnościach świadków, biegłych i stron w postępowaniu sądowym, w zakresie dotyczącym kosztów podróży świadka. W celu ograniczenia ewentualnych skutków finansowych projektowana nowelizacja powinna powielać funkcjonujące obecnie w ustawie o kosztach sądowych w sprawach cywilnych rozwiązania w zakresie zwrotu kosztów podróży świadków, bez dokonywania modyfikacji. Zawarta w projekcie senackim propozycja wprowadzenia zupełnie nowych rozwiązań dotyczących zwrotu „racjonalnych i celowych” kosztów podróży świadków w poszczególnych postępowaniach, nie została poprzedzona jakimikolwiek analizami w zakresie ewentualnych skutków finansowych dla budżetu państwa. Dodatkowo wprowadzenie rozwiązań w zakresie zwrotu kosztów podróży w proponowanym kształcie wpłynie negatywnie na sam tok postępowania, gdyż będzie budziło szereg wątpliwości zarówno po stronie organów orzekających jak i samych stron postępowania. Biorąc pod uwagę dość ogólne wytyczne, wysokość przyznawanych kosztów w różnych postępowaniach, już w ramach jednego wydziału czy sądu może być zupełnie odmienna. Taka dowolność w kształtowaniu wysokości zwrotu wydatków z tytułu kosztów podróży może przełożyć się na nadmierny wzrost wydatków z budżetu państwa.

Należy zgodzić się z uzasadnieniem do przedstawionego senackiego projektu (druk 38), zgodnie z którym „*samo nadanie nowego brzmienia art. 4 dekretu nie uchroniłoby przed kolejnymi zarzutami naruszenia zasady równości na gruncie regulacji dotyczących kosztów podróży, a także kosztów tudzież strat (nade wszystko utraconego zarobku lub dochodu), poniesionych ze względu na konieczność stawienia się w miejscu wykonywania czynności postępowania*”, jednakże wprowadzanie nowych kompleksowych rozwiązań winno odbywać się po przeprowadzeniu rzetelnych i uzasadnionych analiz oraz wypracowaniu optymalnych rozwiązań legislacyjnych, które nie tylko pozwolą na zrównanie w zakresie ponoszonych kosztów pozycji świadków i innych uczestników poszczególnych postępowań ale będą również uwzględniały możliwości finansowe budżetu państwa.

W związku z powyższym to resort sprawiedliwości, jako posiadający najszerszy dostęp zarówno do danych statystycznych, jak i analiz legislacyjnych dotychczasowych rozwiązań w praktyce, winien po przeprowadzeniu stosownych konsultacji przygotować i przedłożyć kompleksowe regulacje.

II. Uwagi dotyczące rozwiązań zaproponowanych w projekcie:

1. Rozwiązania prawne przewidziane w projekcie ustawy oddziałują na regulacje zawarte w ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 51, poz. 307, z późn. zm.).

Projekt wprowadza w ustawie Kodeks postępowania karnego regulacje dotyczące zwrotu kosztów podróży, w tym noclegu (i utrzymania, jeśli mieszczą się w kosztach noclegu) wezwanym przez sąd lub organ prowadzący postępowanie przygotowawcze świadkom, osobom towarzyszącym świadkom (jeśli świadek nie mógłby stawić się na wezwanie sądu lub ww. organu bez opieki tej osoby), a także biegłym i tłumaczom oraz zarobku lub dochodu utraconego z powodu stawiennictwa na wezwanie sądu lub organu prowadzącego postępowanie przygotowawcze świadkom, biegłym i tłumaczom. Projekt przewiduje wprowadzenie równoważnych rozwiązań także w innych ustawach.

Na gruncie przepisów ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, zwanej dalej „ustawą”, otrzymywane przez świadka świadczenia należy zakwalifikować do innych źródeł, o których mowa w art. 20 ust. 1 w związku z art. 10 ust. 1 pkt 9 ustawy (w zakresie art. 20 ust. 1 ustawy mieszczą się w szczególności: kwoty wypłacone po śmierci członka otwartego funduszu emerytalnego wskazanej przez niego osobie lub członkowi jego najbliższej rodziny, w rozumieniu przepisów o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych, kwoty uzyskane z tytułu zwrotu z indywidualnego konta zabezpieczenia emerytalnego oraz wypłaty z indywidualnego konta zabezpieczenia emerytalnego, w tym także dokonane na rzecz osoby uprawnionej na wypadek śmierci oszczędzającego, zasiłki pieniężne z ubezpieczenia społecznego, alimenty, stypendia, dotacje (subwencje) inne niż wymienione w art. 14, dopłaty, nagrody i inne nieodpłatne świadczenia nienależące do przychodów określonych w art. 12-14 i 17 oraz przychody niezajdujące pokrycia w ujawnionych źródłach).

Konsekwencją proponowanych w projekcie świadczeń w postaci „zwrotu zarobku lub dochodu utraconego z powodu stawiennictwa na wezwanie sądu lub organu prowadzącego postępowanie przygotowawcze” jest ich opodatkowanie podatkiem dochodowym od osób fizycznych, na ogólnych zasadach. Oznacza to, że sąd lub organ prowadzący postępowanie przygotowawcze będzie zobligowany, na podstawie art. 42a ustawy, do sporządzenia na zasadach i w terminie określonym w tym przepisie informacji PIT-8C. Podatnik natomiast będzie obowiązany do wykazania tego zwrotu (na podstawie otrzymanej informacji PIT-8C) w zeznaniu podatkowym składanym za rok, w którym otrzymał ten zwrot i opodatkowania łącznie z innymi dochodami.

W tym miejscu zasadnym jest podkreślenie, iż obecnie na podstawie dekretu o należnościach świadków, biegłych i stron w postępowaniu sądowym, świadkowi wypłacane jest odszkodowanie za zarobek utracony z powodu stawiennictwa na wezwanie sądu, które korzysta ze zwolnienia podatkowego, o którym mowa w art. 21 ust. 1 pkt 3 ustawy, który stanowi, że zwalnia się od podatku otrzymane **odszkodowania** lub zadośćuczynienia, jeżeli ich wysokość lub zasady ustalania wynikają wprost

z przepisów odrębnych ustaw lub przepisów wykonawczych wydanych na podstawie tych ustaw.

W przypadku natomiast biegłego lub tłumacza, otrzymane świadczenia w postaci „zwrotu utraconego zarobku lub dochodu” stanowią przychód w rozumieniu art. 13 pkt 6 ustawy. Od dochodów z tego tytułu na wypłacającym sądzie lub organie prowadzącym postępowanie przygotowawcze ciąży obowiązek płatnika, o którym mowa w art. 41 ust. 1 ustawy, oraz jest on obowiązany do przekazania informacji PIT-11 na zasadach i w terminie określonym w art. 42 ust. 2 pkt 1 ustawy. Informacja ta stanowi dokument źródłowy do rozliczenia uzyskanych dochodów z tego tytułu w zeznaniu podatkowym.

Jednocześnie, świadczenia wypłacone z tytułu zwrotu kosztów podróży, w tym noclegu (i utrzymania, jeśli mieszczą się w kosztach noclegu) wezwanym przez sąd lub organ prowadzący postępowanie przygotowawcze, wypłacone świadkom, osobom im towarzyszącym oraz biegłym i tłumaczom, będą mogły korzystać ze zwolnienia od podatku na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 16 lit.b ustawy. Przepis ten zwalnia od podatku diety i inne należności za czas podróży osoby niebędącej pracownikiem – do wysokości określonej w odrębnych ustawach lub w przepisach wydanych przez ministra właściwego do spraw pracy w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej, z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju oraz poza granicami kraju (...). Przy czym zwolnienie, o którym mowa w art. 21 ust. 1 pkt 16 lit.b stosuje się, jeżeli otrzymane świadczenia nie zostały zaliczone do kosztów uzyskania przychodów i zostały poniesione w celu osiągnięcia przychodów lub realizacji zadań organizacji i jednostek organizacyjnych działających na podstawie przepisów odrębnych ustaw, lub przez organy (urzędy) władzy lub administracji państwowej albo samorządowej oraz jednostki organizacyjne im podległe lub przez nie nadzorowane bądź przez osoby pełniące funkcje obywatelskie, o których mowa w art. 13 pkt 5, w związku z wykonywaniem tych funkcji.

2. Odnosząc proponowane regulacje do przepisów ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2011 r. Nr 177, poz. 1054), wskazane byłoby nadanie następującego brzmienia art. 618 f § 3 Kpk:

„§ 3. Wynagrodzenie biegłego, będącego podatnikiem zobowiązanym do rozliczenia podatku od towarów i usług, podwyższa się o kwotę podatku od towarów i usług obliczoną przy zastosowaniu stawki przewidzianej dla tego rodzaju czynności w przepisach o podatku od towarów i usług.”.

Analogiczny zapis powinien zostać również wprowadzony w art. 6 pkt 4 projektu, którym zmieniane jest brzmienie art. 89 ust. 3 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

Zaproponowana konstrukcja zapisu uwzględnia przewidzianą w art. 113 ustawy o podatku od towarów i usług możliwość wyboru zwolnienia od podatku od towarów i usług przez podatników, u których wartość sprzedaży opodatkowanej nie przekroczyła limitu obrotu określonego w przepisach tej ustawy. Należy podkreślić, że przepisy ustawy o podatku od towarów i usług oraz aktów wykonawczych do tej ustawy określają moment powstania obowiązku podatkowego w przypadku usług świadczonych m.in. na rzecz sądów powszechnych (§ 3 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 kwietnia 2011 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o podatku od towarów i usług – Dz. U. Nr 73, poz. 392) oraz przewidują sytuacje, gdy czynność zostanie wykonana przed dniem zmiany stawki podatku natomiast obowiązek podatkowy

powstanie w dniu zmiany stawki lub po tym dniu (art. 41 ust. 14 a powołanej ustawy o podatku od towarów i usług). W związku z tym regulowanie tych kwestii w innych ustawach nie znajduje uzasadnienia.

3. W projekcie ustawy niektóre przepisy zostały sformułowane w sposób nieostry i budzący wątpliwości interpretacyjne. W szczególności dotyczy to proponowanego art. 618a § 1 projektu, dotyczącego zwrotu kosztów podróży. Posłużono się tu nieostrym sformułowaniem „w wysokości rzeczywiście poniesionych racjonalnych i celowych kosztów przejazdu własnym samochodem lub innym odpowiednim środkiem transportu”, co – jak już wcześniej podnoszono - budzi wątpliwości; zaproponowane brzmienie może przyczynić się do powstawania sporów pomiędzy osobami uprawnionymi ubiegającymi się o zwrot tych wydatków, a sądami i organami prowadzącymi postępowanie przygotowawcze.
4. W zakresie zwrotu świadkom zarobku/dochodu utraconego na skutek stawiennictwa na wezwanie, nie jest jasno wskazane, czy zwrot ten następuje na żądanie świadka, czy z urzędu. Ta sama uwaga dotyczy biegłych i tłumaczy. Przepisy ustawowe powinny w sposób jasny i precyzyjny kształtować prawa obywateli.
5. W projektowanym przepisie art. 618e Kpk oraz w art. 88a ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, projektodawca reguluje zwrot kosztów poniesionych przez świadków pozostających „w służbie publicznej”. W związku z tym, że w powszechnie obowiązujących aktach normatywnych nie występuje definicja tego pojęcia, nie wiadomo jaki jest zakres podmiotowy ww. przepisów.

Z poważaniem,
upoważnienia Ministra Finansów
DIREKTOR GENERALNY
Eżbieta Markowska
Eżbieta Markowska

kopia a/a